

Ministerul Muncii, Protecției
Sociale și Familiei

Teatru Forum și Media advocacy – factori ai schimbării atitudinii comunității față de persoanele cu dizabilități

Lina Malcoci
Manager comunicare
Keystone Moldova

31 martie 2017

Tehnici folosite pentru a schimba atitudinea comunității:

- Expoziția foto „Lumea, așa cum o văd Eu”;
- Self-filming;
- Storytelling;
- Teatrul celor Oprimăți (Teatru Social).

Expoziția foto „Lumea, așa cum o văd Eu”

- Este o expoziție anuală, lansată la începutul lunii decembrie;
- 7 ediții ale expoziției;
- Primele 4 ediții ale expoziției nu au avut un generic, participanții singuri își alegeau tema care îi interesa;
- Persoanele cu dizabilități au fost instruite să facă fotografii și apoi participau cu cele mai bune fotografii la expoziții.

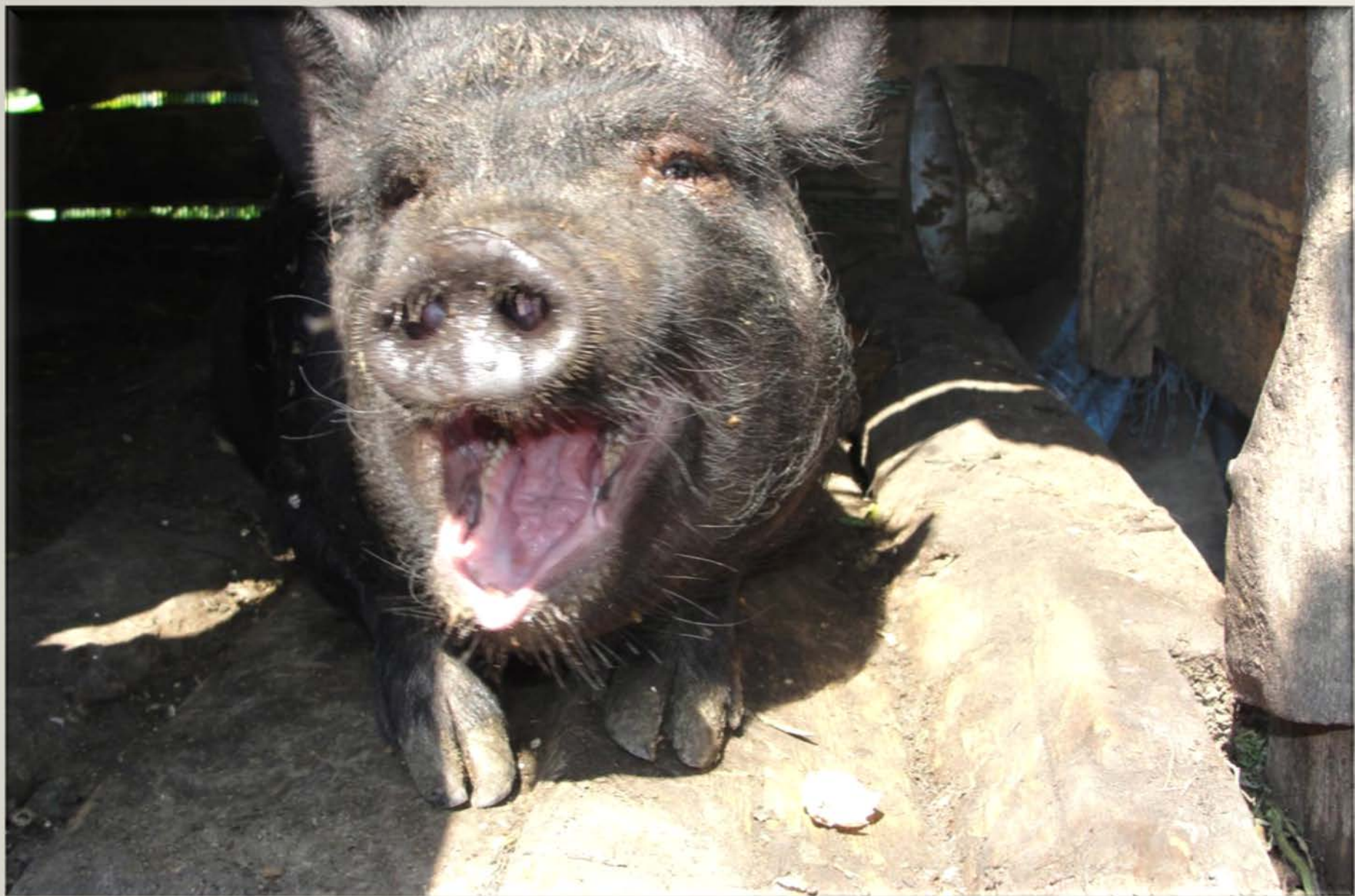

PhotoVoice

- Ultimele trei ediții ale expoziției au fost pregătite în conformitate cu tehnica PhotoVoice.

Persoanele cu dizabilități au fost instruite în tehnica PhotoVoice.

Temele pentru ultimele trei ediții:

- Drepturile persoanelor cu dizabilități,
- Incluziunea în societate,
- Ce înseamnă să fii Auto-reprezentant?

Scoiug. La scăldat. Fericirea nu are obstacole.

Olga Ursachi. Excluziune. Când suntem izolați, ne simțim ca peștele fără apă.

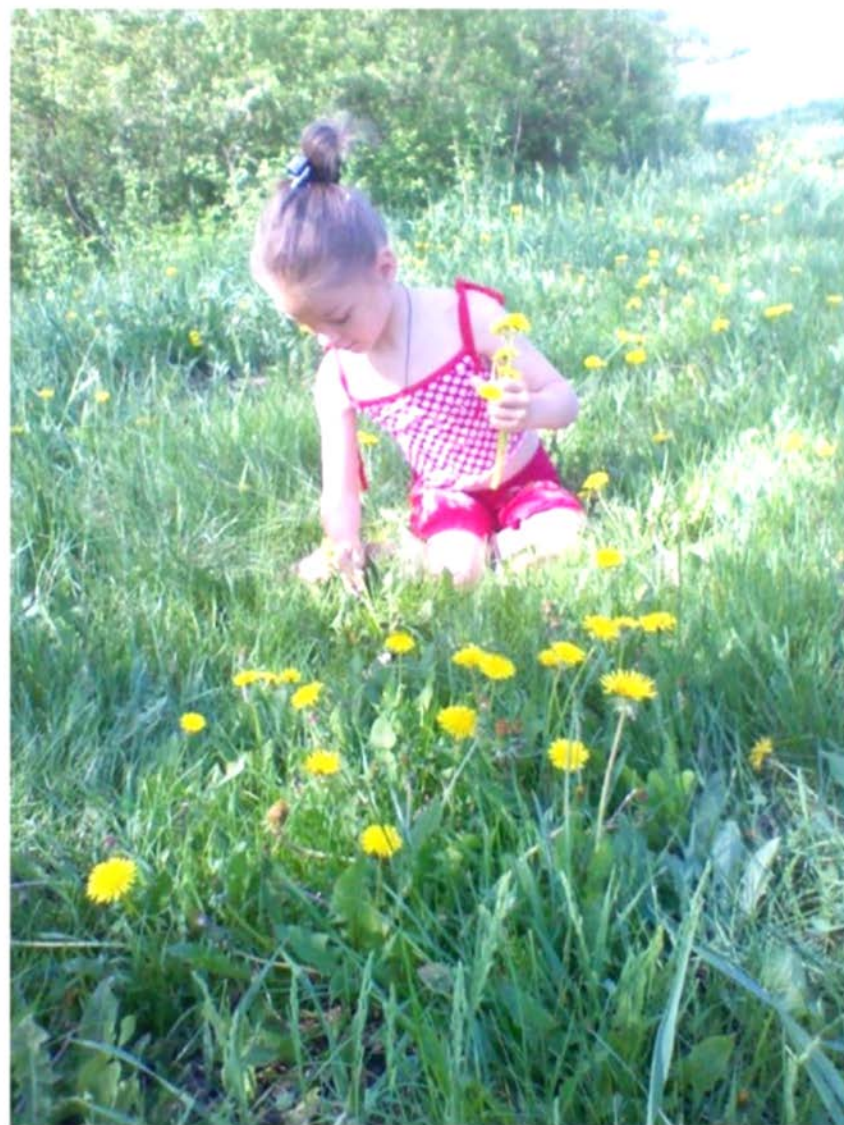

Marin Andronache. Familia. *Am făcut acești ciupici pentru viitoarea mea familie. Îmi doresc o familie și un cămin. Astfel mă voi simți împlinit.*

Ion Gheorghiuță. Călătorii. *Eu pot să călătoresc liber și să vizitez alte țări.*

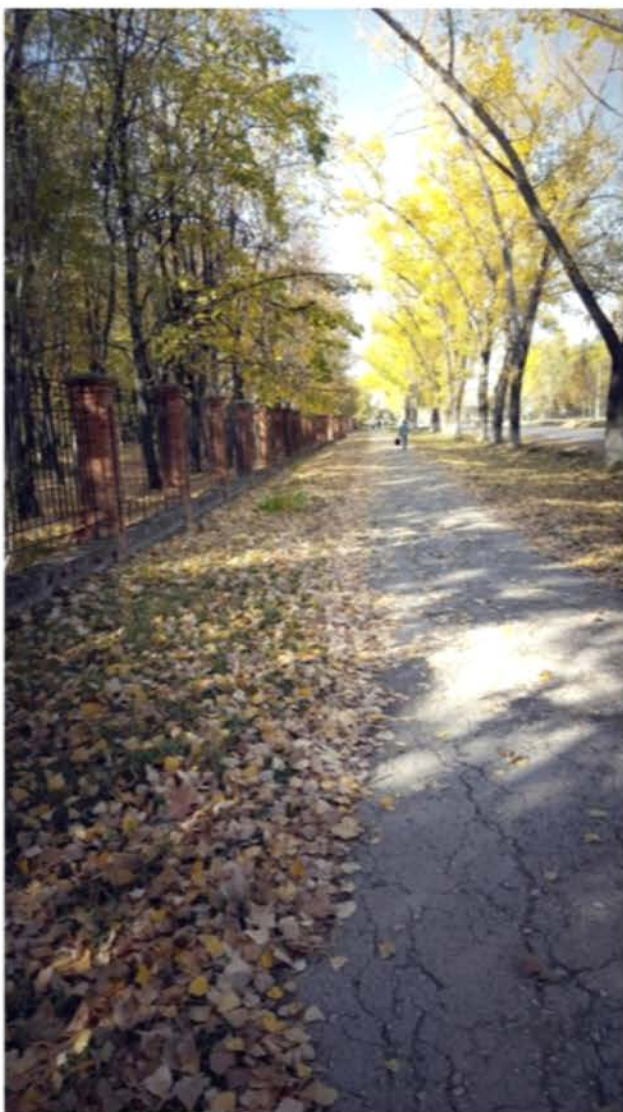

Anghelina Jalbă. Păpădiile. *Auto-rezentant înseamnă să crezi în vise.*

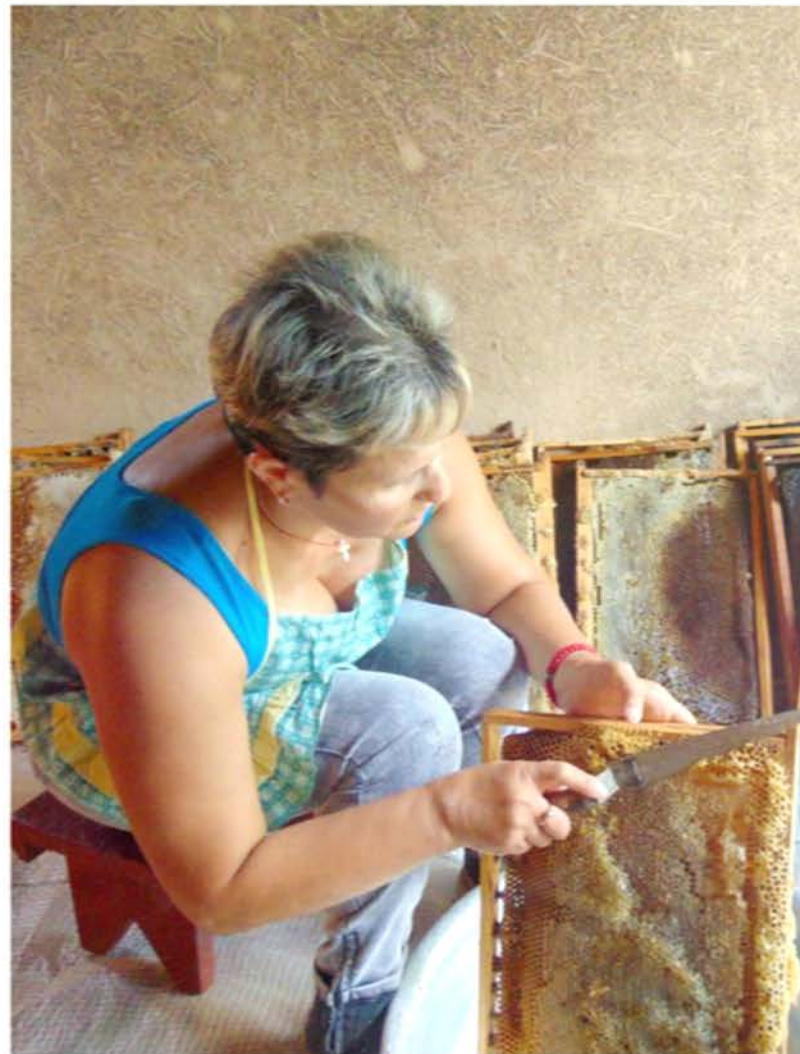
Elena Trocin. *Altfel. Uneori suntem la fel de diferiți de noi înșine precum suntem de ceilalți.*

Radu Butnaru. *Perspective.* În viață contează din ce punct de vedere vrei să privești lucrurile.

Олеся Малак. *Счастье – заниматься своим делом.*

Мёд – это здоровье, поэтому открыла своё дело по пчеловодству. Оно приносит небольшой доход.

Olesea Lupu. Dansatorii. Nu știi că poți, până nu încerci.

Tamara Andrieș. Voce. *Reprezintă interesele persoanelor cu dizabilități la evenimente naționale și internaționale.*

Ședința plenară a Clinton Global Initiative, New York, septembrie 2016.

Self-filming

- Realizarea training-urilor media pentru părinți și persoane cu dizabilități (aproximativ 60 de persoane instruite) – pentru ca să învețe să realizeze istorii video calitative despre ei înșiși.

- Temele filmelor au fost alese de către persoanele cu dizabilități;
- Persoanele cu dizabilități și-au înregistrat evenimente importante din viața lor / au editat filme despre propria lor viață.

Storytelling

Povestirea istoriilor personale conform unei anumite tehnici, astfel încât:

- Publicul „vede” întreaga istorie ca pe un film;
- Publicul simte emoțiile trăite cândva de povestitor;
- Povestitorul nu își expune părerea vis-a-vis de istoria sa. „Nu judecă”, nu face interpretări;
- Publicul este îndemnat să ia atitudine față de problema expusă și să acționeze.

De cele mai multe ori aceste istorii sunt povestite factorilor de decizie.

Keystone Moldova:

- A organizat 15 training-uri în storytelling;
- A elaborat 2 campanii media la radio;
- A elaborat o campanie media la TV;
- A publicat istoriile în format de cărți poștale;
- A publicat istoriile pe un blog și în social media.

O lecție învățată

Eu m-am născut cu dizabilități fizice. La 9 ani am început să merg la un Centru de zi. Cu timpul, ei mi-au oferit învățământ acolo. Nu avea rost să mai vină profesorii acasă. Am terminat studiile, dar le-am terminat după un program special.

Vroiam foarte tare să mă angajez la lucru. Dna Maria de la Centrul pe care îl frecventam mi-a propus să încerc să fac o facultate. Tot ea a spus că va încerca să vorbească cu directorul unei instituții de învățământ, să mă primească la facultatea de contabilitate. Eram tare bucuros și i-am zis:

– Vreau să încerc.

Dumneaei a făcut legătura cu acea instituție, iar a doua zi m-a întrebat:

– Ce ai visat azi noapte?

Eu i-am spus:

– Parcă nimic.

– Eu am vorbit cu directoarea și ea te-a acceptat la facultate.

Ne-am dus a doua zi la directoare și ea mi-a explicat că voi merge la facultate în august, deodată la ore.

Am mers la ore și mi-au dat un test, pe care trebuia să-l completez cu ceea ce știu din clasele anterioare. Întrebările erau din obiecte din programa școlară, obiecte de care eu habar nu aveam. Nu le cunoșteam pentru că profesorii mi-au dat mai puține informații sau pentru că eu nu pot să scriu.

Nu am putut să dau examenul și totuși nu m-au fugărit. Nimeni nu mi-a spus nimic.

Încă nu dădusem toate actele și îmi dădeam seama că eu nu cunosc materialul. Colegii cunoșteau materialul mai bine decât mine.

M-am dus la persoana care m-a primit și am întrebat-o:

– La contabilitate eu nu am posibilitate să învăț. Nu aveți ce să-mi propuneți, poate o facultate mai ușoară?

– Nu, contabilitatea este unica facultate la care tu ai putea să înveți. Restul toate țin de agronomie ș. a.

Și atunci i-am spus:

– Cu părere de rău, nu pot să merg mai departe.

M-am obișnuit cu gândul. Vreau să adaug un sfat:

Dați copiii la o școală normală. Cel mai bun învățământ este la școala care-i școală.

Vadim

Teatrul celor Oprimați

- Pe 3 februarie 2012 a fost creată trupa de Teatru Social „Alternativ”;
- “Alternativ” a susținut 100 de reprezentații de Teatru Forum – în școli, grădinițe, centre comunitare;
- 4 scenarii de Teatru Forum au fost elaborate: pentru pedagogi, părinți, elevi și educatori;
- 8 training-uri realizate;
- 80 de voluntari instruiți, inclusiv 4 persoane cu dizabilități.

Teatru Forum pentru elevi

- 70 de școli și 7 centre comunitare;
- Participanți: elevii claselor a I-a – a XII-a;
- Scop: stoparea / prevenirea discriminării elevilor cu dizabilități.

- „Noi singuri putem opri discriminarea. Nu trebuie să așteptăm să vină cineva și să facă asta în locul nostru.”
- „Persoana cu dizabilități e și ea om. Trebuie să ne ajutăm și să ne respectăm colegii.”

- „Putem să facem fericiți copiii cu dizabilități, pur și simplu luându-i de mână.”
- „Cu bunătate, fiecare om înțelege.”

Teatru Forum pentru părinți și pedagogi

- 15 sesiuni de Teatru Forum în instituțiile de învățământ școlar

- Părinții și pedagogii au încercat să găsească soluții pentru a stopa discriminarea persoanelor cu dizabilități în comunitățile lor.

- „Uneori, este necesar să folosim un pic de umor, pentru ca agresivitatea să înceteze.”
- „La școală, acasă, în comunitate – fiecare copil trebuie tratat egal, și nu diferit.”

- „Acest spectacol ne-a schimbat atitudinea față de multe lucruri...”
- „Nici un copil nu este mai special decât altul. Toți copiii trebuie să fie egali pentru noi.”

Teatru Forum pentru educatori și părinți

- 15 reprezentații în instituțiile de învățământ preșcolar;
- „Toți copiii trebuie să se joace și să învețe împreună. Noi, educatorii, trebuie să descoperim abilitățile și talentul fiecărui copil și să i le dezvoltăm.”

- „Noi, părinții, trebuie să ne oferim suport unul altuia și să îi dăm fiecărui copil șansa de a merge la grădiniță.”

- „Este greu să schimbi societatea, dar este posibil – dacă schimbarea va începe de la fiecare dintre noi.”

- O altă trupă de teatru a fost creată în stânga Nistrului și a activat un an;
- Trupa a susținut 10 reprezentații de Teatru Forum, în școlile de pe ambele maluri ale Nistrului.

- „Toți suntem egali. Nimeni nu este diferit. Nu putem să ignorăm / să lăsăm deoparte colegii noștri cu dizabilități.”
- „Uneori și indiferența creează agresivitate.”

- „Ca să schimbăm lumea, trebuie să începem de la noi înșine!”
- „Teatrul Social ne pregătește pentru viața reală, pentru traiul în societate.”

Impactul reprezentațiilor de Teatru Forum:

- 5 273 participanți;
- 1 688 soluții pentru a stopa discriminarea propuse;
- A scăzut nivelul de agresivitate în școli și grădinițe;
- Au fost construite rampe de acces pentru persoanele cu dizabilități în instituțiile de învățământ;
- Pedagogii folosesc tehnica Teatrului Forum pentru a rezolva problemele din instituțiile de învățământ și pentru a explica mai bine unele subiecte;
- Copiii își ajută semenii cu dizabilități și sunt mai atenți față de nevoile lor;
- Copiii, cadrele didactice și părinții care au participat în cadrul reprezentațiilor nu mai discriminează și iau atitudine față de discriminare, atunci când se ciocnesc de ea în viața cotidiană.

Alte tehnici folosite:

- Campanii media / social media, distribuite la Televizor, Radio, pe rețelele de socializare:
  - ✓ „Copilul meu e la fel ca și copilul tău!”
  - ✓ „Arată că îți pasă!”;
  - ✓ „Cunoaște-mă, respectă-mă, susține-mă!”;
  - ✓ „Inclusiv Ea” / „Inclusion for her”.
- Instruirea jurnaliștilor despre cum să utilizeze corect termenii privind dizabilitatea și desfășurarea concursurilor pentru jurnaliști;
- Editarea broșurilor, pliantelor, ghidurilor, cărților și altor materiale comunicaționale și informaționale;
- Publicarea istoriilor de succes și a foto-reportajelor despre viața în comunitate a persoanelor cu dizabilități;
- Editarea filmelor despre viața în comunitate a persoanelor cu dizabilități.

EU SUSȚIN INCLUZIUNEA

Materiale:

- Filme de scurt metraj;
- Reportaje foto / video;
- Interviuri;
- Istории personale / de succes;
- Materiale informaționale.

Scop: prevenirea și stoparea discriminării persoanelor cu dizabilități.

Campanie are 4 direcții:

➤ Incluziunea în câmpul muncii
Motto: „Pot și eu să muncesc!”;

➤ Traiul în comunitate
Motto: „Sunt ca și tine!”;

➤ Incluziunea educațională (instituții preșcolare)

Motto: „Hai să ne jucăm!”;

➤ Stoparea discriminării și stereotipurilor

Motto: „Sunt Om. Nu sunt părerea ta!”.